

Wychodzi codziennie
z wyjątkiem niedziel i dni
świętecznych o godzinie 7 rano.

Redakcja
przy ulicy Sobieskiego, 1. 4.,
gdzie sklep J. S. Jürgensa.

Administracja
od 1. 2. ulicy Sobieskiego.

INSTRATY
obliczają się po 6 ct. od miejsca
jednego wiersza (petit).

Listów ni frankowanych nie
przyjmuje się.
Manuskryptów nie zwraca się.

KRONIKA CODZIENNA

Prenumerata miejscowa

wynosi:
miesięcznie . . . 1 złr. 10 ct
czwartorocznie . . . 3 „ 30 „
półrocznie . . . 6 „ 60 „
rocznie . . . 13 „ —

Prenumerata z przesyłką

wynosi:
rocznie . . . 16 złr. — ct
półrocznie . . . 8 „ — „
czwartorocznie . . . 4 „ — „
miesięcznie . . . 1 „ 33 „

Numer pojedynczy 6 centów.

Zaproszenie do prenumeraty.

Prenumerata na „Kronikę Codzienną“
wynosi ćwierćrocznie 4 złr.

Serbia.

Z areny europejskiej znikł w ostatnich czasach pewien gladiator, w którego obronie Rosja do niedawna szczerła orężem a W. Brytania urządziła „mitingi oburzenia“. Polityka weszła na chłodne tory dyplomatycznej szermierki a w wielkich salonach Europy nikt już nie wspomina o krwi i zgłiszczu Serbji. To też pokonana w nierównej walce a zdradzona przez awanturników północy, Serbja rzuca dziś miecz Duszana a w Belgradzie panuje duch pokojowy. Niezawisłość od egoistycznych knołów władzy ciarnogórskiego, parlamentarzy serbscy konferują obecnie z następcą Midhata i mają wszelkie szanse powodzenia. Korespondent dziennika „Augs. Allg. Ztg.“ opowiada, że jeszcze przed tygodniem zamknięto arsenał, że zniesiono wszystkie ambulanse i szpitale, pomieszczone dotąd w zabudowaniach szkolnych, że rozwiązano legion ochotników a wszystkim urzędnikom cywilnym, którzy podczas wojny pełnili służbę wojсковą, nakazano wrócić do pierwotnych zajęć.

Przewrót ten w usposobieniu Serbów kosztował tylko trzy dni przesilenia gabinetowego a zgromadzenie skupczy, przeznaczone na dzień 26 lutego, udzieli mu bez wątpienia ostateczną sankcję.

Wszakże przymusowa ta kapitulacja Serbji nie zostanie bez zbawionego wpływu na przyszłość narodu. Zdolna ona i po winna wyleczyć południowców radykalnie ze wszelkich sympatyj do Rosji. Jeżeli bowiem zeszłego lata obłęd rozpacz rzucał Serbów w objęcia condottierów moskiewskich, to wobec policzka, zadanego im przez cara podczas znanego bankietu, wobec cynizmu, z jakim o męczennikach Balkanu odzywa się dziś prasa rosyjska, powinni Serbowie raz już uwierzyć, że wychowana w tradycjach bizantyjskich polityka rosyjska — polityka kłamstwa, przewrotności i zdrady — jest zawsze i wszędzie grobem Słowiańszczyzny.

Dziwną jest patologia narodów nieszczyśliwych. Wnuki zapominają o krwawych doświadczeniach przodków. Kiedy Serbowie w r. 1804 powstałi pod wodzą Czarnego Jerze-

go, Rosja naskłała im legion swych oficerów a Serbja odrzuciła dumnie wszelkie pokojowe propozycje Porty. Lecz kiedy Rosja zawarła z Portą przymierze w Bukareszcie, wówczas Serbja rzuconą została na pastwę najwyzuźdalszej tyranji. W roku 1815 powstała ponownie Serbja, ta „Polska południa“, jak powiedział Michelet. Lecz i wtedy padła ona ofiarą owej przewrotnej polityki junkrów nadbałtyckich, wodzących jej w Carskim Siele, a „jednoplemienny naród słowiański“ był na szachownicy petersburskiej takim samym pionem jak hordy Kokanu lub Buchary. Kiedy wreszcie po pogromie sewastopolskim i po zniesieniu protektoratu rosyjskiego w Serbji poczęły się budzić samoistne dążenia, wówczas zapamiętały Pogodin denuncjował południowców tak samo jak i Polaków.

Graeca fides nulla fides. Zeszłoroczna sympatja prasy rosyjskiej dla Serbów była kłamstwem, kruczata Czerniajewa była zdradą a pomoc komitetów błagotworitnych była kradzieżą. Nie o Serbję szło Rosji, lecz o Bułgarię. Gdyby Serbja, która całą swą akcję chciała skierować do Bośni i Hercegowiny, zdolną była wzniecić pożar w Bułgarii, do czego ją właśnie gabinet petersburski przeznaczył, natenczas byłoby to zdobyczą jedynie dla Rosji, bo w marszu na Stambuł Bułgaria jest nieskończenie ważniejszą pozycją, niżeli doliny Driny i Morawy. Serbja upadła — i pozostała jej tylko rola murzyna, smutna rola grzebania swych trupów...

Z prawdziwym zadowoleniem witamy nowy zwrot umysłów w Serbji. „Istok“, organ ministerstwa, polemizuje w namyślny sposób z prasą rosyjską, której zarzuca korupcję i zdradę. Odarta hołota moskiewska, porzucająca ziemię serbską, dostaje na drogę przekleństwo. W „Augsb. Allg. Ztg.“ użala się korespondent na Samarytanów północy i dowodzi cyframi, o ile kolonja angielska prześcignęła ich w aktach dobroczynności.

Narody, które w przeciągu jednego stulecia zdolne były kilkakrotnie chwycić za oręż, nie boją się dekretu śmierci. Obalona Serbja powstanie znowu, jakkolwiek wypadnie rozwiązanie zagadki wschodniej. Ale sądząc po znamionach ostatniej chwili, po gorzkich zawodach i krwawych wysileniach, należy przypuścić, że odtąd turysta, studju-

jacy plemiona bałkańskie, ze zdumieniem i z zadowoleniem będzie pytał: Ou est la Russie?

Co się u nas robi z pieniędzmi?

Jednym z bardzo ważnych powodów powolnego rozwoju naszych stosunków ekonomicznych, jest niewłaściwy sposób lokowania prywatnych oszczędności. Ten „niewłaściwy“ tryb lokacji gotówki jest dwójaki: raz, używanie gotówki na lichwę, a drugi giełdźiarstwo, prowadzone bez najmniejszej znajomości rzeczy.

Oprócz lichwiarzy zwyczajnych, których typ zanadto jest znany, ażeby o nich było co nowego do powiedzenia, istnieje jeszcze drugi gatunek tych pasażerów — lichwiarze zamaskowani. To nie brudne żydyska, którzy po kilka godzin na słocie umiemy czekać na ulicy na łup w miesiąc — albo — jak na wsi, rezydują w cuchnącej karczmie, i z uśmiechem przyjmują najobelżywsze epiteta od klientów swoich, byle tylko geszeft zrobić. Ci lichwiarze są bez wątpienia szkodliwi, ich bezcelność jest bronią nader niebezpieczną. Lecz cała ludność dobrze myśląca, podjęła przeciwko nim walkę zaciętą, a opinja publiczna i ustawodawstwo piętnuje ich pogardą, jako pospolitych zbrodniarzy. Nie mniej jednak są godni pogardy, nie mniej niebezpieczni są także lichwiarze zamaskowani. Należą oni często do najlepszych towarzyszy. do przyjaciół swoich liczą częstokroć najszlachetniejsze osobistości, mają mir i wziętość powszechną — a tajemnie wsuwają żądło zatrute przyjaciółom swoim. Nie brak ich we wszystkich klasach społeczeństwa: takimi lichwiarzami są czasem księża, urzędnicy, obywatele ziemscy, wojskowi panowie, i państwo itp. a prowadzą swoje spekulacje tylko kosztem najlepszych „przyjaciół“. Ledwie wiedzą o nich, że mają kapitały, ale któżkolwiek poprosi ich o pożyczkę, dziwnym sposobem nie są wtedy zawsze przy pieniądzu, ale w chwili troskliwości przyjacielskiej podejmują się z całą dyskrecją sprowadzić mu znajomego sobie „bardzo poczytelnego żydka, który im czasem wygodzi“. Nainny, wstydzą się pożyczkę przyjaciel, z wdzięcznością przyjmuje tę przysługę, i lezie w pułapkę: ten poczytelnym żyd pożycza mu na 30 proc. pieniądze jego przyjaciela, które ma od tegoż na 20 proc. Gdy ta hultajka spółka: „poczytelnym żyd“ z „powszechnie szanowanym obywatelem“, do tego stopnia zrujnują już swoją ofiarę, że musi on przyjmować coraz twardsze warunki kredytu, to dzieli się wtedy łupem w stosunku 30 : 40 proc., 50 : 60 proc., 70 : 100 itd. dokąd w ogóle jest jeszcze czem dzielić się.

Czyż tacy zacni przyjaciele nie zasługują na taką samą pogardę publiczną, ażeby wykluczeni byli ze wszystkich porządnych towarzystw zarówno jak ich koleżdy-lichwiarze z ulicy i z karczmy?

O bezrozumnym bawieniu się w papieri naszych, nielicznych niestety, geldhabów, także dużo dałoby się powiedzieć. Twardą dał im nauczkę krach z roku 1873, ale nawet i te olbrzymie straty, jakie ponieśli bohaterowie „Ostbahnd“ itp. nie wrzyskłych wyleczyły z nieszczę-

snej manji spekulowania na papieri, gdy o zasadach obrotów giełdowych najmniejszego nie mają wyobrażenia. Szczególniej wielu naiwnych daje się chwycić gestom włożącym się po kraju agentom, na t. Ratenbriefe t. j. kwity udziałowe, spłacalne w ratach, za pomocą których kupujący bierze niby udział w grze loteryjnej na całą serję rozmaitych losów. — Właśnie w tych dniach zaszedł w Wiedniu wypadek, o którym wspomnieliśmy już w „Kronice“; oto „bankier nadworny“ F. Leitner wybrał ogromne sumy od dobroduszej publiczności w ciężko zapracowanej gotówce na Ratenbriefe, a teraz po jego bankructwie pokazało się, że owoych losów, na które jego klienci pieniądze składali, wcale nie było!

I na takie to oszukańcze spekulacje znachodzą się w naszym ubogim kraju, niestety dość często pieniądze, gdy najrealniejsze przedsiębiorstwa, któreby mogły bogactwo powszechne, zwyczajnie nie mogą przysiąc do skutku dla braku kapitału zakładowego. Stowarzyszenia zaliczkowe, które przedstawiają bardzo wielką pewność lokacji, a płać po 8, 9 a nawet i 10 procent za powierzoną im gotówkę — gotówkę, którą puszczają w nader pożyteczny obrot, muszą ciągle walczyć z trudnościami o kapitał obrotowy. Jednem słowem, mało mamy pieniędzy, a i temi co mamy, obracamy Bóg wie po jakimu.

Korespondencje „Kron. Codz.“

Wiedeń 14. Lutego.

(d) Członkowie licznej familji repetytywów politycznych, którzy niezachwianie trzymają się przerobionej na swe kopyto maksymy Girardina: le gouvernement qui existe est toujours a admirer, głoszą z miną pełną tryumfu zadowolenie, że ugoda między powstałym z popiołów 24ro-godzinnej dymisji feniksem Tiszą a Auerspergiem stanęła wreszcie. Wszakże przedwstępne skrupuły ostrożnego Tiszy co do gwarancji, że pp. Auersperg-Lasser będą w stanie honorować weksel zaciągnięty tymczasem w białono na rachunek ratyfikacji wysokiego reichsratu, ksiądz prezydent potrafił tręś cavalierem usunąć. Tak jest pewny swych mameluków, że w 48 godzinach obowiązał się panu Tiszy dostarczyć pewności wymaganej. Szeik-ul-Verfassungstraizmu Herbst effendi zwołał natychmiast wiernych ulemów i muftich na walne zgromadzenie, a pojutrze wielki wezyr nieśmiertelnego gabinetu będzie miał już fetwę w ręku którą panu Tiszy potrzeba. Wierni zgromadzeni w wielkim meczecie Aja-Schotenthor, nie darują ani sobie, ani nam ogromnego wylewu oracji opozycyjnej, będą krzyczeć, hałasować, guiewać się, nawet płakać, ale to rzeczy nie zmienią — fetwa zostanie fetwą, a my przywykli do hydropatji parlamentarnej tak samo jak do corocznych wylewów modrego Dunaju. Doczekamy się jeszcze tego, że ta sama wściekła opozycja diennikarska i parlamentarna zanuci Te Deum na cześć wielkiego wezyra i dywanu cislitawskiego, przebaczy mu wszystkie grzechy i położy to za niesłychaną sztukę, że mu się udało tak podejść pana Tiszę!

Już to przyznać trzeba, że jak arty-

ści naszych Bouffes parlamentaires w sztos wejda, to są niezrównani. Dowodem tego odegrana dziś scena z Funduszu na wystawie paryskiej. Większość komisji, jak wiadomo, 15 przeciw 11, uchwalila odmowę żądanych na ten cel 700.000 złr. Wiadomo również, jak Giskra, Herbst, Fux i t. p. zacięcie gardłowali za odmową. Otóż dziś na zapisanych kilkunastu tej większości do głosu, prócz Skenego i Fuxa, wszyscy, nawet pan generał mowca zrzekli się głosu, i wnioszek mniejszości, za uchwaleniem 600.000 złr. przeszedł prawie jednogłośnie. Około 170 głosowało za nim, a zaledwie kilkunastu na serjo przeciw. Stosunek tak jaskrawy może nie byłby się wykazał, ale były przyczyny, dla których nawet tacy opo-nenci, którzy dla konsekwencji samej byłiby zostali przy swoim, woleli spacerować po korytarzu, albowiem wiadomo z pewnością, że w sferach decydujących wydano parol, że kwota musi być uchwaloną. Ambasador francuski, marbrabia de Vogué, po raz pierwszy może zasiadał w łozy dyplomatów izby, a jeżeli siedział na niemieckiem kaza-niu, to miał przypatrywać się satysfakcję, że się mógł przyprzyć małemu Sedanowi sprawionemu bismarkantem wiedeńskim.

Księga błękitna (Blue Book) przedłożona parlamentowi angielskiemu, mieści w sobie taką masę materjału istnej plewy dyplomatycznej, że chcąc dać choćby najskromniejszy przegląd tej jednorocznej gmatwaniny depesz, not, instrukcyj i t. d. przechodziłoby to zakres listu, a nawet ramy zakresłone naszym dziennikiem. Zastanawia tylko ten charakterystyczny okoliczność, o której się dopiero z tych dokumentów dowiadujemy, że w kwestji gwarancji od Turcji żądanych, Ignatiew pierwszy wniósł w formie skromnego oświadczenia sił zbrojnych moskiewskich na wypadek, gdyby żądanych innych nie było (!) kwestję okupacji, a gdy ta skromna propozycja nie została przyjęta, Salisbury ze swej strony postawił angielskie wojsko do dyspozycji na ten cel, czemu jednakowoż znów pierwszy Ignatiew się sprzeciwił, mimo, że ta opozycja czyniła zadość jego skromnemu zastrzeżeniu. Sławna okupacja przez żandarmów belgijskich była dopiero pośrednim wnioskiem, postawionym dla zatuszowania ambarasu wynikłego ztąd, że obie strony wyrwały się nieważnie z ukrytymi zamiarami, poparzywszy sobie języki.

„Times“ z niemiłosierną, gwałtowną krytyką rozwiewa akta błękitnej księgi i masakruje politykę gabinetu Disraelego. Ton jej artykułów dochodzi do tej skali szyderstwa i nieprzebiegania w słowach, jakich sobie ten najpoważniejszy z dzienników etykietałnej Anglii dotychczas nigdy nie pozwalał. Między innymi umieszcza artykuł bardzo obszerny znanego W. Ventor Harcourt pod napisem: The government and their friends... gdzie ministrów po prostu nazywa dur-niami, blockheads. Wobec takiej irytacji opanowującej flegmę brytańską, nauwa mi się mimowolnie pytanie, czy ta kwestja wschodnia nie składa się przypadkiem z kwasorodu, bo działa zupełnie podobnie jak ten gaz nieoszacowany w sławnej powieści Juljusza Verne: Une idée du Dr Ox.

9)

Książka z zamczkiem.

przez
AMEDEUSZA ACHARD.

(Ciąg dalszy).

Naraz usłyszała po za sobą głos, na dźwięk którego serce jej gwałtownie zabilo. — Czy podobna! pomyślała — czy to nie złudzenie tylko? — i z obawą odwróciła głowę w stronę z której głos ją doleciał. — Nie, nie było to złudzenie; w pewnej odległości ujrzała w istocie Raula, szybko torującego sobie drogę wśród krzaków. Chciała już podbieść ku niemu, kiedy z głębi lasu ukazała się inna kobieta, która zbliżywszy się poufałe wsparła na jego ramieniu. Estera poznała ją — i stanęła jak wryta — kochanką była jej siostra, pani d'Equemaure! — w jasnej sukni, w lekkim kapelusiku z długim gazowym welonem, w wysokich skórzanych botynkach, z parasolką w ręku, Klotylda promieniała radością i zadowoleniem. Zimny dreszcz przebiegł na ten widok Esterę; zniemawidziła ją...

Ścieżka, którą postępowała przechadzała się para, wznosiła się nieznacznie ku miejscu, gdzie przestrach i oburzenie wstrzymały jakby skamieniałą Esterę; cofnęła się więc o kilka kroków i ukryta w gestwinie czekała. Wkrótce zrównali się z nią. Baronowa i Raul szli powoli, z widoczną chęcią przeciągania

jak najdłużej przyjemnego sam na sam; ona uśmiechała się rozkosznie, on zaś starannie usuwał gąlezie mogące utrudniać jej przejście.

— Ale zkad się oni znać mogą? — pomyślała Estera.

— Stanowczo więc pani wyjeżdżasz? — pytał się Raul.

— Stanowczo, i to wkrótce.

— A dokąd?

— Mówiłam już panu, że najprzód do Florencji, a następnie do Neapolu. Czemuż byś pan nie mógł tam przyjechać?

Oddalili się i Estera nie mogła już dosłyszec odpowiedzi pana de Mauplas. Strapiona, z boleścią w sercu, uchyliła nieco zasłaniające ją gałęzie i spojrzala raz jeszcze za odchodzącymi. Tym samym wolnym krokiem zeszli oni aż na dolinę, gdzie oczekiwało już na nich liżące towarzystwo, nie spostrzeżone poprzednio przez Esterę. Oprócz karety baronowej, była tam i bryczka zajęta przez siedm czy ośm osób, reszta zaś towarzysztwa dosiadała koni. Gwarna rozmowa i śmiech wesoło rozlegały się po całej dolinie.

— Prędzej, a prędzej! — wolano ze wszystkich stron, skoro tylko ukazał się kapelusik z welonem baronowej — idziecie powoli jak dzieci do szkoły!

— Nic dziwnego, że przychodzą ostatni, jeżeli dla skrócenia sobie drogi, obrali ścieżkę. Tak to zawsze bywa! — przemówił jeden z jeźdźców, w którym poznała pana de Baurepert.

Nie zważając na docinki i żarty swoich przyjaciół, Raul i Klotylda tak samo

powoli doszli do karety, a gdy baronowa miała już wsiadać, on podał jej bukiet z leśnych kwiatów, zerwanych świeżo podczas przechadzki. Esterze zdawało się, że jednocześnie z bukietem i pocałunek złożony został na rękę jej siostry.

Za chwilę bryczka i kareta otoczone konną switą znikły w tumanie kurzawy, wśród której widać było tylko powiewające woalki i przebiegał się jedwabisty połysk parasolek.

Estera opuściła swoją kryjówkę zalana łzami i z głęboką raną w sercu. Za powrotem do Courtil, wyznosiła się bólem głowy i poszła zaraz do swego pokoju. Jedną myśl ją dręczyła. Pan de Mauplas obok pani d'Equemaure! Jaki! Wiec ta kobieta, posiadająca wszystko na świecie, której dostały się w udziale wszystkie rodzaje możliwego szczęścia, i ten jedyny skarb jej zabrala! Tak okropna niesprawiedliwość losu przygniała ją swoimi ciężarami. Jeżeli Raul kochał ją, jak ją o tem zapewniał, dlaczegoż widział go obok innej kobiety? Mocny zapach róż doleciał ją przez okno... wychyliła głowę i ujrzała swe różę, rozsypaną na ziemi wraz z potłuczonym wazonem. Wiatr zapewne rzucił ją z okna — ale coż teraz obchodzić ją mogły różę? pozostała nieruchoma spoglądając na nie z gorzkim wyrzutem zawiądzionych nadziei...

Upłynęło kilka dni w tak smutnem rozczarowaniu. Nieśmiało zapytywał Jakkoba; na oknie nie zjawiał się nowy bukiet... w jakim celu miała go tam sta-wiać?

W końcu tygodnia przechadzając się

w pobliżu Courtil, spostrzegła biegnącego ku sobie znajomego pastuszka. Chłopak oglądał się na wszystkie strony, jakby nie chciał być widzianym przez nikogo, „bliżył się tajemniczo i podał jej bilecik.

— Kazano mi ten papier oddać panience — rzekł.

— Muje? ten papier?

— No, tak; przecież to pani jesteś pan-ną Esterą, najmłodszą panną de Carnavon? — Oho!... znam ja panićkę doskonale... i moje kozy wiedzą dobrze, kto to im zawsze po kawałku chleba daje!

Zarumieniona Estera obracała list w rękę, nie wiedząc czy ma go przyjąć czy też zwrócić, a pastuszek tymczasem mówił dalej:

— Ten papier dla panienki dał mi taki wysoki, młody pan... ten sam co to szedł raz z panienką jak ja siedziałem pod drzewem i płakałem, bo mi jedna koza zginęła. — Nie płacz, rzekł do mnie, poszukamy jej razem, a jak jej nie znajdziemy, to dam ci tyle pieniędzy, że będziesz mógł inną na jej miejsce kupić... Teraz to już panienka zrozumie, że dla dogodzenia takiemu dobremu panu, pilno mi było spotkać panienkę i oddać jej ten papier!

Panna de Carnavon oddała pastuszkowi wszystkie pieniądze, jakie miała przy sobie i oddała się pospiesznie pragnąc jak najprędzej dowiedzieć się, co się w liście zawiera. Znalazła w nim tylko te słowa, skreślone ółwkiem:

„Oczekuję tylko na odjazd mego przyjaciela, aby pospieszyć do ciebie, pani... Jakkolwiek prędko to nastąpi, chwila ta wydaje mi się strasznie daleką. Je-

stem przejeży takimi samymi uczniami, z jakimi oddalałem się od ciebie; a pani czy jesteś zawsze z tem samem dla mnie usposobieniem? Co do mnie, żyję jedynie dla ciebie!“

W radośnem ujęciu Estera o mało nie ucałowała listu; wróciła prędko do domu i zamknęła się w swoim pokoju, żeby go jeszcze raz przeczytać.

— Ah! różę moją! różę! — zawołała nagle, spostrzegłszy brak kwiatów w oknie — zeszła do ogrodu, zerwała ogromny bukiet róż, ucałowała go i w nowym wazonie postawiła na umówionem miejscu.

Tego samego wieczora oświadczyła jej pani de Carnavon, że otrzymała wiadomość od pana de Mauplas, który niebawem ma powrócić.

— Wiem o tem — odpowiedziała żywo Estera.

Matka spoważniała i pod pozorem wydania niektórych zarządzeń, wyszła z nią z pokoju.

— Zdaje mi się — mówiła surowo — że pan de Mauplas ma pewne widoki względem ciebie. Być może że i ty myślisz o połączeniu się z nim. Nie mam nic do zarzucenia temu młodzieńcowi; pochodzi z dobrej familji, otrzymał wychowanie odpowiednie; ale czyś się dobrze zastanowiła? Marynarz, tak jeszcze młody i a szczerpły majątek jaki posiada, zaledwie wystarcza dla niego samego. Mam sobie prawie do wyrzucenia, że przyjmam go do mego domu.

— O! moja matko!

— O tak, wiem dobrze, że wybór twój

Bukareszt 14. lutego.

(...ski) „Klucz położenia dzisiejszego polityki wewnętrznej (w Rumunii) spoczywa obecnie w rękach senatu” — powiada „Timpul” na wstępie dzisiejszego numeru, i to najzupełniej słusznie.

Nie tylko dzisiaj, ale we wszystkich walkach parlamentarnych stronnictw tutejszych kluczem ten w ręku senatu spoczywał: senat dawał tu zawsze hasło do walki, nie izba deputowanych, a senat rządy wywierał. Izba tutejsza nie jest zdolna do przeprowadzenia jakiegokolwiek myśli politycznej, do dania jakiegokolwiek inicjatywy, i czy pod rządami białym czy czerwonym, było to zawsze zbiorowisko ludzi jurgielańskich władzy.

Ta różnica charakterystyczna względnie do innych państw konstytucyjnych służy mi tylko dowodem, o ile ogół tutejszy nie dorósł do wysokości instytucji wolności, które mi los krainy tutejszą tak szczerze obdarzył. Jeden dowód więcej prawdziwości przysłówia: „niezasłużony ale szczęśliwy”.

Przechodząc do wypadków chwili, winienem wam zanotować, że los rządu obecnego w tych dniach w senacie się rozstrzygnąć musi. Ci, którzy wspólnie z czerwonymi obalili ministerstwo Cătară, używają obecnie tej samej broni przeciw Brătianu. Panowie Cogolniceanu i E-puriano szeregami interpelacji uderzają jak taranem w wąską budowę sklejona przez czerwonych. Większość senatu zdaje się ich popierać, tak, że albo rząd upadnie, albo senat rozwiązany być musi.

Interpelacja Cogolniceanu w kwestji stanu szkół, a szczególnie obecnego położenia uniwersytetu jasskiego, odkryła wiele interesujące i pouczające fakty. Kilka katedr nie obsadzonych. Kilku profesorów włączonych w politykę, zajmują fotele ministerjalne lub krzesła senatorskie i poselskie, inni jako adwokaci lub inżynierowie opuszczają całemi miesiącami wykłady dla korzystania z postronnych zajęć, — tak, że zdaniem pana Cogolniceanu uniwersytet jasski istnieje tylko z imienia, bo i studentom sprzykrzyło się wyczekiwać profesorów przed pustą katedrą.

Minister oświecenia, Chitru, (jeden z tych profesorów) a' zasłabł z wzruszenia, i koledzy jego prosili o zwłokę trzydniową w daniu odpowiedzi. Senat jeden dzień tylko dozwolił, — i jutro ona ma mieć miejsce — bo dziś tu jest święto.

W łonie ciał prawodawczych tutejszych a nawet w łonie rządu zdarzają się prawie codziennie sceny śmieszne, bo innego nazwiska dla nich znaleźć nie mogę. Wiece, że przez miesiąc prawie kryzys ministerjalny tu trwał, i że właściwie tylko dwóch ministrów funkcjonowało. Minister wojny bronił budżetu robót publicznych, a więc jedna połowa za drugą przepadała — bezmyślna oszczędność kierowała izbami. Nagle jeden z przeciwników budżetu, Docan, znajduje się na fotelu ministra robót publicznych w chwili, gdy ostatnie wotum o całości budżetu ma stanowić. Z przeciwnika staje się zacieklej obrońcą i stawia kwestję gabinetową, jeżeli budżet jego w całości przyjętym nie będzie. Śmiech, interpelacja, tłumaczenie z jego strony następują, — a koniec końcem cały budżet w pierwiastkowej formie przyjęto 73 głosami przeciwko 8!

Pięć dni więc drogiego czasu dla kraju zdeorganizowanego ojcowie narodu na niczem stracili.

Dalej, — Sturdza, twórca powyższego budżetu, znalazłszy się w krześle senatorskiem, zapowiedział wojnę — budżetowi wojny, żądając zredukowania go z 14 na 7 milionów. Ostro i z zapalem wytykał on w imię dobra kraju administrację finansów przez ministerium, którego przed chwilą był członkiem, i

już zrobiony; i dlatego drze na samą myśl o twojej przyszłości.

— Zaklinam cie matko, pozwól mi być szczęśliwą, bo inaczej serce mi pęknie!

Jakiś obdłask rozczulenia złagodził rysy pani de Carnavon i coś jakby iza zasłabło w jej oku, a tuląc córkę w swoich objęciach, rzekła z większą nieco słodyczą:

— Nie lękaj się, moje dziecko, nie jestem już taką, jaką byłem dawniej. Widać obok ciebie pana de Mauplas, nie raz pomyślałem sobie o Jakobie. Przyjdzie czas, że i on pokocha! Czyliż i on nie będzie widział najwyższego szczęścia dla siebie w połączeniu się z tą, którą serce jego wybierze? a jakiż to byłby cios dla niego, jaka boleść niezmierna, gdyby odmówiono mu jej ręki! Wtemczas odgadnęłam, co się dzieje w twoim sercu, i z obawy, aby zbytina surowość moja dla ciebie nie spowodowała podobnej boleści dla ukochanego syna, postanowiłam przychylić się do twojego żądania. — Pozwól mi być szczęśliwą — powiedziałaś — bądź więc szczęśliwą, moja córko, niechaj Bóg ci dopomaga! Ja szczęściu temu nie stanę na przeszkodzie!

— Nie ma więc już żadnych przeszkód! — zawołała uradowana Estera, kryjąc zarumienioną twarzyczkę na łonie matki.

O tej samej godzinie, w odległości kilku mil na zachód, pan de Baureport zatrzymał na brzegiem morza swego pupilla, aby rozmówić się z nim stanowczo. O kilkanaście kroków od brzegu, wśród drzew laurowych i egzotycznych krzewów, wznosiła się przepyszna willa. Z otwartych okien salonu rozlegały się czarujące tony walców. (Dokon. nast.)

oświadczył, że gdy tak dalej pójdzie, rząd ściągnie na siebie złorzeczenie narodu.

Brătianu odpowiedział na to jakąś powiastką o Pronohonie, z której sens moralny jest, że ludźmi bez znaczenia moralnego nastroją innym imaginację zawsze wyżej, jak należy, aby tym sposobem zwrócić uwagę na siebie. Tak — dodał — robi i pan Sturdza.

Wyobraźcie sobie, że nazajutrz tenże Sturdza przedstawiony był izbie przez tegoż Brătiana jako nowy minister finansów!

Znowu śmiech między senatorami, interpelacja przypominająca wczorajszego człowieka bez znaczenia (neinsinnat), i odpowiedź zobopólna pełna blagi, że różnice przekonań niknąć powinny wobec dobra publicznego. Ciekawym, czy 7 milionów z budżetu wojny takżę zniknie? — a jak nie, co będzie z owym złorzeczeniem narodu?

Mógłbym wam więcej podać tych charakterystycznych obrazków, lecz obawiam się być zbyt zwlekliwym.

Ministerjum więc takimi to sposobami się ukonstytuowało; czyż można się spodziewać jego długotrwałości?

Wojna spodziewana tak długo, zdaje się być tylko kwestją czasu. Ogromne wysilenia, jakie Rosja robi dla skompletowania armji południowej, nie mogą zginąć bezskutecznie. Układ pomiędzy główną kwartarą w Kisziniewie a kolejami rumuńskimi z przyzwoleniem rządu nie podlega wątpliwości. Warsztaty w Bukareszcie i Galaču pracują usilnie nad przygotowaniem odpowiednich ławek, schodków, pomostów do ładowania, tak, aby 600 wagonów towarowych mogły być użyte do przewozu ludzi. Kompanja nie robiłaby sobie napróżno tak wielkich kosztów.

Stanowczo jednak jestem przekonany, że Rumunja bezpośredniego udziału w tej wojnie nie weźmie. Skarb pusty, milicje rozpuszczone, a owo szumnie zapowiadane formowanie ośmiu pułków dorożników okazało się czystą blagą. Kadry dawnych ośmiu pułków rozdzielono na dwie części, pomianowano oficerów — i to ma stanowić obecnie 16 pułków dorożników na papierze. Wprawdzie załoga w Kalafacie pracuje, i już 7 fortów wysuniętych od strony ładu wykonano, lecz jakkolwiek może to mieć cel przypodobania się Rosjanom, przygotowując im fortece, to głównie służy ta robota dla pouczenia żołnierza, który nie podobnego nigdy nie widział. Żołnierze są kontenci, sądząc, że za tym wałem ziemnym żadna kula turecka ich dojść nie może.

Drugi punkt, nad którym rycerze rumuńscy czuwają, jest most w Barboz na Prucie, o 1/4 mili od jego ujścia do Dunaju. W obawie, aby kanonierki tureckie mostu tego nie poturbowały i nie zerwały komunikacji potrzebnej dla północnych opiekunów, dwie kompanje wojska i 4 armaty strzegą tego punktu.

Wszystko to jednakże jest robione w celu zaskarżenia sobie łask tego, którego poły, uważając go z góry za zwycięzcę, rząd rumuński jakiegokolwiek koloru trzymać się będzie.

Dość jest czytać dzienniki partji tutejszych, prawie jednoznacznie o barbarzyństwie i dzikości Turków, aby nie wątpić, że zmiana rządu nie sprowadzi żadnej zmiany w postępowaniu pokornym Rumunji względem kolosa północy.

Rada państwa.

(236 posiedzenie izby deputowanych).

Wiedeń 14. lutego.

Prezydent Rechbauer zagaja posiedzenie o godz. 1/2. Udział deputowanych dość liczny, publiczności wiele, przeważnie ze sfery handlowych.

Na porządku dziennym obrady nad projektem rządowym o przyzwoleniu 700.000 zł. na urzędowy udział Austrii w wystawie paryskiej.

Sprawozdawca większości komisji budżetowej dep. dr. Penger zaleca ze względów oszczędności odrzucenie projektu rządowego.

Przeciw temu wnioskowi zapisanych 27 deput.

Sprawozdawca mniejszości dep. Gompertz uzasadnia wniosek, żądający przyzwolenia 600.000 złr.

Dep. Dumba: Przedewszystkiem trzeba wziąć pod rozwagę, czy obelanie wystawy jest w interesie przemysłu austriackiego. Lecz nie o wielki przemysł chodzi tutaj, ale o przemysł mały, o przemysł sztuczny i o przemysł domowy, które czynią od lat niedawnych znaczne postępy. Parę jest wielkim punktem atrakcyjnym, gdzie zbiorą się miliony, z których w Wiedniu ani cząstki nie było. To też setki warsztatów dzisiaj już są w ruchu dla przygotowania czegoś nowego na wystawę paryską. Czynność ta po warsztatach dla wystawy znajduje poparcie samego dworu cesarskiego, osób mających i korporacji, które naprzód już robią zamówienia na przedmioty sporządzone dla wystawy. Dzisiejsza uchwała izby, jeśli będzie przychylna, stanie się hasłem do podwójnej w tych warsztatach czynności. Większość komisji budżetowej argumentuje głównie względami oszczędności, są jednak wydatki bezwarunkowo niezbędne, a do tych należy i ten wydatek na urzędowe obelanie wystawy.

Dep. Fux: nie zapominaj znaczenia wystaw powszechnych, owszem uważam

je za wielkie międzynarodowe uroczystości pokojowe i jako takie należałoby je właściwie pielęgnować w duchu demonstracji przeciw nierozumowi ludzkiemu, który nie umie załatwiać sporów międzynarodowych inaczej tak przez rozlew krwi. Nawet z pomocą należałoby obchodzić te pokojowe uroczystości międzynarodowe, aby tem silniejsze wywierały wrażenie; ale to wszystko tylko w pewnych odstępach czasu. Dzisiejsza zaś chwila nie jest porą sposobną do urządzania wystaw; Francuzi nie liczyli się z tą okolicznością. Że Niemcy nie obsyłają wystaw paryskiej, to i rzecz; upokorzenia pewnie obawiać się niepotrzebują na polu przemysłu; niewątpliwie względy polityczne, względy na zatargi z powodu Alzacji i Lotaryngji nie pozwoliły im wziąć udziału. U nas wprawdzie względy polityczne nie przemawiają przeciw obelaniu wystawy, ale z tego nie wynika, żeby względy polityczne przemawiały za obelaniem. Mówiono w komisji coś o aljansach. Otóż obelaliśmy byli wystawy dawniejsze, a w chwili krytycznej pozostałymi bez sprzymierzeńców. Mówiono o przyszłych naszych operacjach finansowych, w których na Francję ogłasza się nam wypadnie. Otóż niewiadomo mi, izby kapitałisci francuscy byli nam już cokolwiek darowali. Owszem za nieobelaniem najlepiej przemawiają argumenty zawarte w motywach do projektu rządowego i projektu mniejszości komisyjnej, mianowicie argumenty o oszczędności i o zwinięciu celu wystaw, zwłaszcza gdy sam rząd mówi, że niższa kwota od 700.000 zł. nie na wiele się przyda.

Ale jeśli koniecznie już wypada obelanie wystaw paryską, pozwól sobie wnieść rezolucję tej treści, żeby rząd porozumiał się z rządem węgierskim co do wspólnego obelania wystawy paryskiej wspólnym kosztem.

Następnie przemawiają: dep. Isbary za obelaniem, dep. Skene przeciw obelaniu.

Minister Chlumecki przypomina, że rząd dojrzał i trzeźwo rzecz rozważył i nie zaniedbał niczego, aby nakłonić rząd francuski do odroczenia wystawy. Gdy jednak usiłowania te były daremne, musiał rząd przyjąć do przekonania, że jeżeli przemysł austriacki obiecuje sobie korzyści z wystawy paryskiej, obowiązkiem jest rząd obelanie ją z urzędu. Przekonania tego nabył rząd przez dopytywanie się sfery przemysłowej.

Przeciwnicy wystawy lekceważyli głosy izby handlowych i t. p. dla niego zaś głosy te są wielkiej wagi. Co do rezolucji dep. Fuxa, nadmieniam, że rząd węgierski oddzielnie od siebie już przyrzekł obelanie wystaw. Poleca tedy wniosek mniejszości komisyjnej z tem nadmienieniem, że nie można już okrawać kwoty 600.000 złr.; bo na targowisku światowym nie można pokazywać się w łachmanach, tylko w stroju świątecznym.

Poczem zamknięto dyskusję.

Do głosu za obelaniem jest jeszcze zapisanych kilkunastu deputowanych, którzy rzekają się głosu bo dep. Hanisch, zapisany do głosu przeciw obelaniu, kazał się wymazać!

Uchwalono 175 głosami przeciw 37 głosom wziąć projekt mniejszości pod szczegółową dyskusję.

Dep. Wittmann wnosi już teraz zamknięcie dyskusji. (Śmiech.)

W dyskusji szczegółowej dep. Skene wnosi o przyzwolenie tylko 400.000 złr. Wniosek ten odrzucono znaczną większością. Resztę ustawy, zawierającą przepisy formalne, uchwalono bez dyskusji.

Rezolucja wniesiona przez deputowanego Fuxa (co do porozumienia się z rządem węgierskim) upadła.

Koniec posiedzenia o godz. 3 1/2. — Następne odbędzie się w piątek.

Przegląd polityczny.

Lwów, 15. lutego.

Sytuacja europejska z dniami każdym staje się poważniejszą; każda chwila przybliża rozwiązanie. Przed kilku dniami car miał oświadczyć reprezentantowi jednego mocarstwa, iż czuje się zobowiązany wobec swego narodu i zobowiązanie to zniwala go do dalszych kroków. W najlepiej poinformowanych kołach petersburskich czynne wystąpienie Rosji poczynają za rzecz ostatecznie zdecydowaną. Wszystkie wiadomości z Petersburga nie pozostawiają wątpliwości iż w tych dniach nastąpi wypowiedzenie wojny Turcji; o dalszych układach nikt nie chce wiedzieć nad Nową. Następca carskiego tronu miał powiedzieć do reprezentanta pewnego przyjaznego mocarstwa: „Dla nas byłaby godzina czynu. — Kości padną wkrótce.” Według wiadomości z Berlina, w Rosji ma być wkrótce nakazana nowa mobilizacja w celu doprowadzenia liczby walczących do 500.000. Stronnictwo wojenne wzięło stanowczo górę w Petersburgu. Car trzyma się słów wyrzeczonych w Moskwie.

Z innej strony donoszą, że w stolicy carów mocno są niezadowoleni z angielskiej „Księgi błękitnej”. Niezadowolenie to wzrosło jeszcze w skutek wyjaśnień lorda Derby dlaczego nie może podać treści depeszy markiza Salisbury, zawiadamiającej o rozmowie jego z ks. Bismarkiem; przypuszczają, że kanclerz niemiecki oświadczył się mniej więcej w tym duchu co i hr. Andrassy, iż ogłoszenia tego zaniechano jedynie dlatego by nie postawić go w sprzeczności z uwagami ks. De-

zes, które mogły wypaść w sensie przeciwnym. W Petersburgu wielce radowało się z upadku Midhata baszy, a tym czasem karało się, że to bynajmniej nie zmieniło stanowiska mocarstw w stosunku do Porty i opinia publiczna nie tylko nie uwierzyła wszystkim zarzutom, rozbitym byłemu w. wezyrowi, ale nawet wyraziła powszechne życzenie by tenże powrócił do władzy, co nie pozostało bez wrażenia w Konstantynopolu. Omylono się co do wrażenia jakie wywrze okólnik ks. Gorczakowa. Gabinet przyjęło go z zimną krwią i naradzając się nad odpowiedzią jak gdyby nie uznawały tej rzeczy za zbyt nagłą. Z półurzędowej wiadomości „Wiener Abdp.” o tem, iż w sprawie tej powierzone inicjatywę Anglii, gabinet petersburski może wnioskować w jakim duchu odpowiedzieć wypadnie. Według wszelkiego prawdopodobieństwa odpowiedź ta zawierać będzie jedynie zapytanie jakie właściwie Rosja ma zamiary.

Z Petersburga donoszą do „Polit. Corr.” 14go b. m., że generał Ignatiew przybył tam i przyjęty był przez cesarza, konferował on następnie z księciem Gorczakowem, a że w ogóle położenie jest nader naprężone. Mylna zatem była wczorajsza wiadomość, jakoby były poseł rosyjski w Turcji udawał się do dóbr swoich w południowej Rosji.

„Polit. Corr.”, dziennik wielce przychylny Rosji, donosi z Petersburga, iż bezasadna jest wieść o usunięciu się ks. Gorczakowa z zajmowanego przez niego stanowiska. O ile nasze wiadomości sięgają, pisze „Czas” o tem, możemy zaprzeczyć temu twierdzeniu wiedeńskiego dziennika, albowiem trwa zawsze zamiar dokonania tej ważnej zmiany w gabinetzie rosyjskim. Jeżeli na krok ten zdecydują się w Petersburgu, książę Gorczakow zachowa godność kanclerską, lecz przestanie przewodniczyć w wydziale spraw zagranicznych. Jako kandydaci najprawdopodobniejsi przedstawiają się: były minister Wajuw i hr. Adlerberg, minister dworu. Ten ostatni żadnej innej szkoły dyplomatycznej nie przeszedł, oprócz dwudziestoletniego prowadzenia korespondencji osobistej cesarza, co uważane jest za wystarczające do zajęcia tak ważnego stanowiska.

Zdaje się, że najprawdziwsza wersja co do powodu upadku Midhata baszy będzie wiadomością z Pery podaną przez „Augsb. allg. Ztg.” treści następującej: Codziennie prawie nadchodziło do ministerstwa finansów z pałacu (rezydencji sultana) żądania pieniędzy; w wezyr polecił ministrowi finansów, ażeby nadsyłanych bonów nie honorował bez poprzedniego przedstawienia ich jemu, wezyrowi. Otóż przy pierwszej sposobności Midhat basza odesłał podobny kwit nazad do pałacu, wraz z listem do sultana, wykazującym, iż przy obecnych stosunkach marnotrawstwo miejsca mieć nie może; sultan ma swoją listę cywilną i inne dochody, na których poprzestać powinien. Na podstawie tego to listu oparto obwinienie Midhata o zdradę stanu; — szwagier sultana, Damad Mahmud basza, przedstawił władcy wiernych całe okropności czerwonej republiki i komuny. — Jest to zatem po prostu opór dworskiej kamaryli ustawom ograniczającym wpływ jej na sprawy państwa. Obok tego stawiono mu zarzuty drugorzędne, jak n. p. że podwyższył pensje namiestników prowincyj, nie czekając na decyzję izby deputowanych; że usunął ministra finansów Ghalibą baszę z powodu jakoby ten przy emisji papierowych pieniędzy grubo się obiówł; właściwie zaś dlatego, że był bardzo powolny żądaniom z pałacu nadsyłanym, jakowe wymagania z obecnym stanem finansów nie zgadzały się, że posłom tureckim przy dworach zagranicznych polecił, by bezpośrednio z nim znośli się w drodze telegraficznej i pisemnej, pomijając ministra spraw zagranicznych. Wrażenie, jakie upadek Midhata baszy wywarł, było ogromne; byłego w wezyra poczytywano, i słusznie, za twórcę i filar konstytucji; sympatja Europy z takim trudem zjednaną, przepadła. Jednocześnie usunęto wszystkich znanych stronników Midhata. — Dyrektor szkoły wojskowej Sulejman basza, człowiek wielkich zdolności, wysłany został na wygnanie; nastąpił jego mianowanie Saidą baszą, marszałka pałacu sultanańskiego. — Said ten, wraz z Damad Mahmudem i wujem egipskiego wicekróla Hamidem baszą, tworzą trójkę kamaryli dworskiej. Gdy Said udał się do szkoły wojennej na instalację, 70 oficerów demonstracyjnie usunęło się od tej ceremonii.

Ks. Bismark wygrał z nową proces, co mu jednak sławy nie przysporzy. Berliński sąd obwodowy skazał liberała Rudolfa Mayera za obrazę kanclerza na dziesięć miesięcy więzienia. — Świadek bankier Bleichröder zeznał, że ks. Bismark ani bezpośrednio, ani pośrednio, ani czynnie ani biernie, ani przez trzecie osoby nie miał udziału w interesach Central Bodencredit Gesellschaft. — Świadczenie Bethmann-Hollweg i Karsdorff zapewnił, że nie o udziale księcia w tem przedsiębiorstwie nie wiedzą. Takie procesy wygrywają tylko Bismark i — Offenheimer.

Przemysł, 16. lutego. W niedzielę 18. lutego b. m. odbędzie się w sali Towarzystwa muzycznego w Przemysłu pierwszy koncert Towarzystwa muzycznego sezonu 1876/7 pod kierownictwem dyrektora artyst. p. L. Dietz. Program: 1. Saint — Saens. op. 14. kwintet fortepjan, 2. skrzypce, wiola i wiolonczela wyk. pni S., pp. Dietz, Sz. L. i Chmieliński. 2. Pieśń odśpiewa p. A. W. a) Liszt — marsz i chór z op. „Trannhäuser” Wagnera. 3. b) Raff, rapsodia węgierska odegra pni S. 4. Vieuxtemps — Fantaisie caprice odegra p. Dietz. 5. Pieśń odśpiewa p. A. W. 6. Mendelssohn — Andante z kwartetu e moll wyk. pp. Dietz, Sz. L. i Chmieliński. 7. Serwais — Grand duo na fortepjan i wiolonczelę odegrają pni S. i p. Chmieliński. 8. Alard — Ilgi koncert na 2 skrzypce z tow. fortepjanu odegrają pp. Dietz i E. L. Początek o godzinie 7 1/2.

„Ognisko”. Sprawozdanie wydziału z czynności stowarzyszenia akademickiego „Ognisko” w Wiedniu. Wobec ubiegającego półroczu zimowego r. 1876/7, składa niniejszem wydział stowarzyszenia „Ognisko” sprawozdanie, mające przedstawić stan i ruch tegoż stowarzyszenia od początku listopada 1876 do 20 stycznia b. r. Przedstawiając najpierw ogólnie stanowisko naszej instytucji, ko wielkiemu zadowoleniu nie można nie zauważyć samodzielności, do której „Ognisko” doszło przez 11-letnie doświadczenie; korzystanie z owych doświadczeń obok gorliwości w wszelkich sprawach, stowarzyszenie nasze dotychczas, taką mu wyrobiło podstawę, że nawet w przyszłość jego z zupełną można spoglądać ufnością.

Jedną z ważniejszych spraw, zajmującą w tej chwili umysł, jest zmiana statutu, spowodowana głównie wzrostem funduszu pożyczkowego, który przybrał rozmiary dawniej wcale nieprzewidziane. Z działalności „Ogni-

Teatr. Dziś przedstawiają operetkę Offenbacha „Piękna Helena”. W partji tytułowej wystąpi pani baronowa L. u d e.

Nowo obrana rada miejska odbędzie pierwsze swoje posiedzenie we wtorek po solennym nabożeństwie, które się o godz. 10. zrana w kościele katedralnym odbędzie. Na porządku dziennym sprawdzenie wyborów.

Koncert Wieniawskiego, który miał się odbyć dnia wczorajszego, został z powodu słabości koncertanta odłożony na dzień dzisiejszy. Przypominamy, że jest to koncert ostatni i że dochód przeznaczony jest na cele dobroczynne.

Walne doroczne zebranie członków polskiego towarzystwa przyrodników imienia Kopernika we Lwowie odbędzie się w poniedziałek dnia 19. b. m. o godzinie 6. po południu w uniwersytecie w sali promocyjnej. — Porządek: 1) Roczne sprawozdanie. 2) Wybór komisji kontrolującej. 3) Wykład profesora Staneckiego: o cyklonach. 4) Wniosek zmiany statutu. 5) Sprawozdanie komisji kontrolującej. 6) Wybór nowego zarządu. — Dr. F. Kreutz, prezes. Dr. Julian Grabowski, sekretarz towarzystwa.

Odczyt. Dziś o godzinie 4 1/2 do 5 1/2 będzie wykladał pan dr. S. Syński ciąg dalszy z zoologii.

Mianowania. Prezydent sądu krajowego wyższego w Krakowie udzielił opróżnioną posadę rewidenta przy oddziale rachunkowym sądu krajowego wyższego w Krakowie, Michałowi Onyszkiewiczowi, ofiarował tegoż oddziału rachunkowego, zaś opróżnioną w ten sposób posadę oficjale, Rudolfowi Dziwińskiemu, adiunktowi urzędu głównego podatkowego w Krakowie.

Ks. dr. Sylwester Sembratowicz nie otrzymał dotąd, jak dzienniki donosili, nominacji na sufragana metropolii lwowskiej, i nie spodziewa się jej nawet. O ile nasze informacje sięgają, ma najwięcej widoków ks. dr. Kostek, pralat, zażywający powszechnego szacunku i sympatji. Byłoby to bez wątpienia wybór najfortunniejszy.

Jerzy Pacali, znany we Lwowie nauczyciel tańców, człowiek wielce dobroczynny, umarł przedwczoraj.

W akademii umiejętności d. 12. b. m. odbyło się pod przewodnictwem prezesa dra Majera posiedzenie komisji językowej. Przewodniczącą przedłożył z papierów ś. p. Skobla niektóre odnoszące się do komisji językowej, następnie wydany świeży 1. zeszyt „Materiałów do słownika prowincjonalizmów polskich”; a wreszcie przysłane ostatniemi czasami wyciągi do słownika, mianowicie prof. Parylaka z biblii królowej Zofji z księgi Jozuego, p. Petrowa ze starożytnego kazania, tudzież kartki do terminologii matematycznej i astronomicznej, spisane pozostałe jeszcze po b. Towarzystwie naukowem. Dr. Seredyński zadał sprawę z pracy rękopiśmiennej p. Zaruskiego: „Zbiór nazw geograficznych słowiańskich”, którego pracę komisja do druku zaleca.

Na wniosek komitetu ortograficznego komisja uznaje za właściwe, włączyć co do pisowni rozbić w miarę możliwości według potrzeby wskazanej postępowaniem nauki, tymczasowo zaś trzymać się jeszcze pisowni dotąd w akademii używanej, w niewielu względach odstępującej od zasad prof. Maleckiego. W końcu po odczytaniu sporządzonego przez p. Wisłockiego spisu druków, z których wypisu mają dostarczyć materiały do słownika staropolskiego, podjęli się dokonywania tego, oprócz przewodniczącego, pp. Bolcikowski, Bojarski, Kremer, Oettinger, Seredyński, Szulski, Warschauer, Wisłocki.

Na posiedzeniu komisji historii sztuki w akademii umiejętności pod przewodnictwem p. Lucjana Siemińskiego w dniu 14 b. m. i. r. odbytem, uchwalono rozpocząć wydawnictwo materiałów do historii sztuki w Polsce Opactwem Sulejowskiem opracowanem w tekście i rysunkach przez prof. Łuszczkiewicza. Tenże członek przedstawił komisji plany i przekroje kościoła św. Stanisława pod Haliczem, który uważa za ciekawą dawną świątynię, a zabytek z charakterem architektonicznym odnosi się do początku XIII wieku. Zakończono posiedzenie relacją o kościele w Kijach pod Pińczowem, należącym do mniemanych fundacji Piotra Własta (Dunina).

Przemysł, 16. lutego. W niedzielę 18. lutego b. m. odbędzie się w sali Towarzystwa muzycznego w Przemysłu pierwszy koncert Towarzystwa muzycznego sezonu 1876/7 pod kierownictwem dyrektora artyst. p. L. Dietz. Program: 1. Saint — Saens. op. 14. kwintet fortepjan, 2. skrzypce, wiola i wiolonczela wyk. pni S., pp. Dietz, Sz. L. i Chmieliński. 2. Pieśń odśpiewa p. A. W. a) Liszt — marsz i chór z op. „Trannhäuser” Wagnera. 3. b) Raff, rapsodia węgierska odegra pni S. 4. Vieuxtemps — Fantaisie caprice odegra p. Dietz. 5. Pieśń odśpiewa p. A. W. 6. Mendelssohn — Andante z kwartetu e moll wyk. pp. Dietz, Sz. L. i Chmieliński. 7. Serwais — Grand duo na fortepjan i wiolonczelę odegrają pni S. i p. Chmieliński. 8. Alard — Ilgi koncert na 2 skrzypce z tow. fortepjanu odegrają pp. Dietz i E. L. Początek o godzinie 7 1/2.

„Ognisko”. Sprawozdanie wydziału z czynności stowarzyszenia akademickiego „Ognisko” w Wiedniu. Wobec ubiegającego półroczu zimowego r. 1876/7, składa niniejszem wydział stowarzyszenia „Ognisko” sprawozdanie, mające przedstawić stan i ruch tegoż stowarzyszenia od początku listopada 1876 do 20 stycznia b. r. Przedstawiając najpierw ogólnie stanowisko naszej instytucji, ko wielkiemu zadowoleniu nie można nie zauważyć samodzielności, do której „Ognisko” doszło przez 11-letnie doświadczenie; korzystanie z owych doświadczeń obok gorliwości w wszelkich sprawach, stowarzyszenie nasze dotychczas, taką mu wyrobiło podstawę, że nawet w przyszłość jego z zupełną można spoglądać ufnością.

Jedną z ważniejszych spraw, zajmującą w tej chwili umysł, jest zmiana statutu, spowodowana głównie wzrostem funduszu pożyczkowego, który przybrał rozmiary dawniej wcale nieprzewidziane. Z działalności „Ogni-

JÓZEF BAŁŁABAN

ulica Karola-Ludwika, 3, obok magazynu panów K. i J. Schayerów we Lwowie, otrzymał i poleca po cenach jak najniższych

NAJNOWSZE WYROBY WŁÓCZKOWE

jako to: **CHUSTKI, KAPUZY, SPODNICE, KAMASZE, PELERYNY, SZALE** i t. p.

364 12-30

Koszule męskie białe szirtingowe, sztuka po zł. 2, 2-20, 2-50 do 3, Koszule męskie białe z płóciennymi przodami, sztuka po zł. 3-50 do 5, Koszule męskie kolorowe z kołnierzymi, sztuka po zł. 1-80, 2 do 2-50 — Koszule męskie kolorowe (Oxford) z dwoma kołnierzami, sztuka po zł. 2-80 — **Kalesony** płócienne para po zł. 1-30 — **Kołnierze** sztuka po 25 ct. — **Manszety** para po 35, 40 do 50 ct.

poleca główny skład kapeluszy męskich

Antonięgo Müllera

we Lwowie, ulica Hallicka, 17.

404 5-10

Zakład naukowy

WOJSKOWY

przygotowuje do egzaminów na jednorocznych ochotników, rezerwowych oficerów, kadetów do linii i obrony krajowej.

W Zakładzie jest także szkoła praktyczna języka niemieckiego. Zakład przyjmuje także na wikt. mieszkanie i t. d. 406 3-10

KOESTLICH,

przełożony zakładu, ulica Ormiańska, 16.

Poszukuje się

MŁYN

w dzierżawę lub kupić. były wachmistrz od ułanów, po-

Adres: Nr. 18. J. O. w Adm. -szukuje posady w kraju lub za-
nistracji „Kroniki Codziennej”. granicą. Adres w Administracji
402 4-9 „Kroniki Codziennej”. 409 3-9

244 14-20
Koniuszy

HOTEL WARSZAWSKI

we Lwowie,

nowo odbudowany, powiększony i na sposób pierwszorzędných hoteli zagranicznych urządzony, otwarty został dla użytku Szanownej P. T. Publiczności dnia 6. lutego b. r.

Z poważaniem

KAROL KRÄTER,

dzierżawca hotelu.

407 5-30

F. Głodziński

we Lwowie, plac Marjacki, 7, obok apteki p. Mikolascha,

poleca wysokiej szlachcie i szanownej publiczności swój

MAGAZYN KRAWIECKI

zaopatrzony w wielki wybór towarów najmodniejszych

zagranicznych i krajowych, których zamówienia wykończa starannie i elegancko w jak najkrótszym czasie. 176 19-9

Jednocześnie zawiadamia, że w powiększonym lokalu urządził wielki skład gotowych sukien i skład ubiorów dla chłopezyków każdego wieku i po bardzo tanich cenach.

Poleca także najnowsze amerykańskie bundy nieprzemakalne, bardzo praktyczne.

P. T.

Osuszenie wewnętrznych ścian w mieszkaniach wilgotnych asfaltem zwulkanizowanym dokonuje tak w zimie jak i w lecie z zapewnieniem trwałości długoletniej, a właściwie dopóki mury zrujnowane nie będą

W. MALESZEWSKI

ulica Zielona, 59, — dom pana Dydańskiego, po cenach następujących:

przy pracach do 5 sążni czyli 14-38 M. po 8 zł. od 1° czyli 3-6 M. nad 5-10 „ „ nad 14-38 M. — 36 M. zł. 7-70 od 1 „ „ 10-20 „ „ 36 M. — 72 M. zł. 7-20 od 1 „ „ 20 „ „ 72 M. 6-85 od 1 „
W czasie zimowym od 15. października do 15. kwietnia ceny powyższe znajdują się o 25%.

Kantor Chotomskiego przy ulicy Akademickiej, 8, przyjmuje obstalunki i odbiera pieniądze za wykończoną robotę w mieście i na prowincji.

Referencje wielmożnych panów: byłego majora c. k. wojsk austriackich Geislera przy ulicy Zielonej, Rachena ulicy Karola-Ludwika, Kwasyńskiego na Łyczakowie i innych, którzy się przekonali u siebie o skuteczności rzeczonych prac naprzeciw wilgoci.

252 6-9

W. Maleszewski,
ulica Zielona, 59.

J. RECHEN

we Lwowie, ulica Karola-Ludwika, 6 i filja ulica Krakowska 5, poleca swój

obficie zaopatrzony skład w najlepsze gatunki

damskich i męskich rękawiczek, krawatek, kołnierzyków, manszet, bandaży, szelek itp.

jako też wielki wybór towarów norymberskich

po najumiarkowańszych cenach. 10-9

PIERWSZY ZAKŁAD

CHEMICZNO-KOSMETYCZNY I KUMYSOWY

JANA IHNATOWICZA,

magistra farmacji, we Lwowie, ulica Sykstyńska, 17.

Ma zaszczyt najuprzejmiej polecić Szanownej Publiczności

„KUMYS“

uznany przez wszystkie fakultety medyczne i pierwszorządne powagi lekarskie, jako też i tu w szpitalu powszechnym stwierdzono, że „Kumys“ jest najpewniejszym i najradkalniejszym środkiem przeciw suchotom, chrypko-

kaszlowi, niedokrewności i ogólnemu osłabieniu i wycieńczeniu sił itp. — Cena flaszczyki 50 ct.

Oraz jedynie miejsce do nabycia po cenach najumiarkowańszych wszelkiego rodzaju kos-

tyków wyrobu mojego za dobroć, których i nieszkodliwość ręczę.

Perfumy wszelkiego rodzaju, wody: kolońska, atenska, lawandowa itp. Najświeższe pomady, fiksatory, ole-

do włosów, środki przeciw parpłom i wypadaniu włosów, środki przeciw plegom i opaleniom słonecznym.

Najprzedniejsze mydła toaletowe i lekarskie, tj. karbolowe, dziegciowe, siarkowe, jałowe i

Najprzyjemniejsze kładzidła salonowe i kościelne. Najwyborniejsze pudry i inne środki upiększające, jako

róże, białe itd. Różne przetwory glicerynowe, cold-cremy, środki wywabiające różne plamy z różnych materyj,

środków do farbowania włosów na czarno i ciemno. Kity do klejenia szkła i porcelany, plomby do zębów, pasty

i proszki, płukania zapobiegające psuciu zębów i ból zarazem onych uśmierzające.

Środki dezynfekcyjne dla mieszkań, odzienia i naczyń. Ocety toaletowe. Proszek perski che-

micznie przyrządzony na mółe, szwabry, pehly, pluskwy itd.

Atrament: czarny, kolorowy do znaczenia bielizny i sympatyczny itd.

Wszelkie zamówienia uskuteczniają się jak najrychlej i najsumiennie, oraz wszelkiej informacji udziela się z największą gotowością.

197 9-9

Z szacunkiem
J. IHNATOWICZ.

Pierwsza wielka POLSKA ANTYKWARNIA

384

we wszystkich językach,

5-9

K. ŁUKASZEWICZA

we Lwowie, ulica Hallicka, 50, naprzeciw gimnazjum Franciszka-Józefa,

poleca wielki wybór książek każdej treści najstarszych i najnowszych wydań, a szczególnie książek dla szkół ludowych i średnich, przytem skład starożytności, zawierający: porcelany, siodła, zbroje, monety, sztylety, obrazy, skrzypce, srebra, mapy i t. d., oraz skład papieru i wszelkich przyborów do pisania i rysunków. Przyjmuje również zamówienia na karty wizytowe i monogramy lub jakiegokolwiek druki i wykonuje wszelkie zamówienia jak najspieszniej. — Ceny tak książek jak innych przedmiotów są jak najniższe:

Z ważnych przedmiotów między innymi ma do zbycia:
Neyer, „Neues conversations-Lexikon“, 16 tomów, ozdobnie oprawne, z zł. 85 na zł. 50. — Slosser, „Dzieje polskie“, 11 tomów, ozdobnie oprawne, z zł. 30 na zł. 18 ct. 20. — Lelewel J., „Polska, dzieje i rzeczy jej“, każdy tom 1 ct. 50. — Krasinski Z., „Pojezie“, 3 tomy, ozdobnie oprawne, z zł. 8 ct. 80 na zł. 5. — Chateaubriand, „Galerie des contemporains illustres“, 2 tomy, ozdobnie oprawne, z zł. 52 na zł. 25. — Swetoniusz K. F., „Dzieje 12 cesarzy rzymskich“, 2 tomy, ozdobnie oprawne, z zł. 8 na zł. 5. — „Encyklopédie der Landwirtschaft“, 2 tomy, ozdobnie oprawne, z zł. 15 na zł. 7 ct. 50. — Settegast H., „Die Thierzucht“, ozdobnie oprawne, z zł. 8 na zł. 4 ct. 50. — „Wielki globus“, z zł. 140 na zł. 45. — „La Russie et les Russes“, 3 tomy, ozdobnie oprawne, z zł. 22 na zł. 10. — Chojecki E., „Patriotyzm“ z zł. 1 na ct. 50. — Brockhaus, „Conversations-Lexikon“, 12 tomów, oprawne, z zł. 60 na zł. 20. — „Galerja drezdeńska“, zbiór rycin na stali z tekstem, 63 zeszytów, komplet, z zł. 30 na zł. 18. — Ranke L., „Die römischen Päpste“, ihre Kirche und ihre Staat, 3 tomy, oprawne, z zł. 16 na zł. 6. — „La Russie et les Russes“, 3 tomy, oprawne, z zł. 16 na zł. 10. — Lepkowski J., „Sztuka, zarys jej dziejów“, z zł. 4 na zł. 2 ct. 50. — „Kółtataj korespondencja z T. Czackim“, 4 tomy, oprawne, z zł. 10. — Lelewel J., „Kozłobory dzieł“, oprawne, z zł. 5. — Rottek K., „Allgemeine Geschichte“ 11 tomów, oprawne, z zł. 10. — Czacki T., „O litewskich i polskich prawach“, 3 tomy, oprawne razem, z zł. 5. — Lenartowicz T., „Wybór poezji“, 4 tomy, ozdobnie oprawne, z zł. 10. — Kraszewski I. J., „Wilno od początków jego aż do roku 1750“, 4 tomy, oprawne, z zł. 8. — Kiciński B., „Przemiany Owidiusza“, 3 tomy, z zł. 7 ct. 50. — „Dictionnaire de l'Académie française“, 2 tomy wielkie, oprawne, z zł. 50 na zł. 25. — „Mémoires sur la révolution de la Pologne“ trouvés Berlin à Paris 1806 z zł. 3. — „Encyklopedia wielka Orgelbranda“, 28 tomów, oprawna, cena bardzo niska.

Ważne zawiadomienie!

Ktoby jeszcze życzył sobie zapisać się na

DZIEJE Powszechne

Fryderyka-Krzysztofa - Szlossera,

i otrzymać takowe w cenie prenumeracyjnej, o połowę niższej od ceny księgarskiej, może to jeszcze uczynić aż do końca b. r.

Dzieje Powszechne Szlossera wychodzą we Lwowie nakładem KSIĘGARNI POLSKIEJ w 22 tomach dużej 8ki, od 33 do 41 arkuszy druku każdy. Już wyszło tomów 16, pod prasą tom 17 i 18. Jest to najobszerniejszy, a zarazem najpopularniejszy wykład dziejów powszechnych, w literaturze polskiej zaś jedno z największych dzieł. Cena po wyjściu z druku będzie wynosić 110 zł.

Warunki dla prenumerujących:

Można albo odebrać wszystkie wyszłe 16 tomów (z policzeniem za tom ostatni) 42 zł. 50 ct. — w pięknej oprawie 56 zł. 10 ct.

Albo odbierać po jednym tomie co miesiąc, płaćąc za tom I. (z policzeniem za ostatni) 5 zł., oprawny 6 zł. 60 ct. — za dalsze zaś tomy po 2 zł. 50 ct., oprawne 3 zł. 30 ct.

Całkowity dochód z tego wydawnictwa obliczony na 17.000 zł. przeznaczają się na oświatę ludu.

Lista wszystkich prenumeratorów będzie do dzieła dołączoną. Prenumeratę nadsyłać należy pod adresem:

Księgarnia Polska, Lwów.

Można zamawiać za pobraniem pocztowym.

167 17-17

Ostatni rok wydawnictwa.

Wyszedł

„HALICZANIN“

kalendarz na rok 1877

NOWOROCZNIK HUMORYSTYCZNY „SZCZUTKA“.

Kalendarz ten powszechnie znany zawiera kilkanaście arkuszy druku i obejmuje w informacyjnej części wszelkie objaśnienia i instrukcje, potrzebne w codziennym życiu.

W Noworoczniku „Szczutka“ znajdują czytelnicy wesołe powiastki, humoreski i ilustracje.

Cena egzemplarza 50 ct. — Tuzin kosztuje 4 złr. 50 ct.

Do nabycia w Administracji „Kroniki Codziennej“ przy ulicy Sobieskiego.